

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/32/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8822200465
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8822200465.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. Š. L., G.. XX.XX.XXXX a maloletý L. L., G.. XX.XX.XXXX, obaja bytom pri matke, zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky: J. L., G.. XX.XX.XXXX, K. K. X, M., právne zastúpená ADVOKÁTSKOU KANCELÁRIOU JUDr. Peter Szárszoi, s.r.o., Štefánikova 8, Michalovce, za účasti otca: B. L., G.. XX.XX.XXXX, bytom M. XXX, právne zastúpený AK NOVIKMEC, s.r.o., Rázusova 125, Vranov nad Topľou, o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, t a k t o

rozhodol:

I. Otec je p o v i n n ý prispievať na výživu maloletého Š. L., G.. XX.XX.XXXX výživným za obdobie mesiacov marec, apríl a máj 2022 v sume 250€ mesačne a od 01.06.2022 do 19.01.2023 v sume 120€ mesačne, na výživu maloletého L. L., G.. XX.XX.XXXX výživným za obdobie mesiacov marec, apríl a máj 2022 v sume 200€ mesačne a od 01.06.2022 do 19.01.2023 v sume 100€ mesačne.

II. Dĺžné výživné za obdobie od 01.03.2022 do 19.01.2023 na maloletého Š. L. v sume 585€ a na maloletého L. L. v sume 500€ je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky do 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

III. V prevyšujúcej časti konanie z a s t a v u j e .

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloleté deti do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal platením výživného na každé dieťa po 300,- eur mesačne a presne vymedzil stretávanie otca s maloletými synmi. V návrhu uviedla, že ako navrhovateľka podala na Okresný súd Vranov nad Topľou návrh na rozvod zo dňa 24.02.2022. Toho času už manželia nežijú v jednej domácnosti, nakoľko vzhľadom na vzájomné odlúčenie manželov navrhovateľke neostávalo nič iné ako sa odsťahovať ku svojim rodičom, pričom maloleté deti v súčasnosti žijú v jednej domácnosti s navrhovateľkou na adrese K. X, XXX XX M.. Keďže rodičovské práva a povinnosti nie sú doposiaľ upravené je nevyhnutné, aby okresný súd upravil práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom. Z toho dôvodu, že navrhovateľka bude musieť do času, kým manželstvo nebude rozvedené, sama zabezpečovať výživu maloletých detí, žiadala, aby otec detí plnil vyživovaciu povinnosť na každé maloleté dieťa v sume 300,-€ mesačne. Matka je v súčasnosti nezamestnanou a jej jediným príjmom sú prídavky na deti a rodičovský príspevok spolu vo výške 326,90€. Čo sa týka jej výdavkov na deti a domácnosť tie predstavujú mesačne:

Vitamíny - 20 €

Plienky - 20 €

Drogéria - 30 €
Benzín - 80 €
Strava - 100 €
Oblečenie, obuv - 30 €
Aktivity - 40 €
Hračky, knihy - 20 €
Príspevok rodičom (účty, nájom) - 100 €,
Mesačný príjem otca detí podľa vedomostí matky je vo výške okolo 1800 € v hrubom.

2. Otec nesúhlasil s návrhom matky, požadoval zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti.

3. Po začatí súdneho konania súd na návrh matky vydal uznesenie č.k. 8P/32/2022-64 zo dňa 21.4.2022, ktorým nariadil neodkladné opatrenie. Týmto súd dočasne zveril obe maloleté deti do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal platením výživného na maloletého syna Š. po 120,- eur mesačne a na maloletého syna L. po 100,- eur mesačne, počnúc dňom 21.04.2022.Zároveň upravil stretávanie otca so synom Š. každý párný týždeň v roku od piatku od 17.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a s maloletým synom L. každý párný týždeň v roku v nedeľu od 10.00 hod. do 17.00 hod.

4. Vzhľadom na rozdielne názory rodičov na úpravu ich práv a povinností a ich konfliktnú komunikáciu, rodičia súhlasili s možnosťou využitia mediácie. Pred mediátorkou M. Z. M. rodičia dospeli k dohode ohľadom zverenia detí do osobnej starostlivosti matky a úpravy styku otca s maloletými synmi. Rodičia sa nedohodli na výške vyživovacej povinnosti.

5. Súd sa oboznámil s obsahom spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/33/2022 a zistil tento skutkový stav veci:

6. Na návrh manželky sa začalo konanie o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode. Po vykonanom dokazovaní súd vyhlásil dňa 18.11.2022 rozsudok, ktorým manželstvo J. L., P. K.C., G.. XX.XX.XXXX a B. L.Q., G.. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX, rozviedol. Na čas po rozvode zveril maloleté deti Š. L., G.. XX.XX.XXXX Q. L. L., G.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky. Otca súd zaviazal platením výživného na maloletého Š. L., G.. XX.XX.XXXX po 120€ a na maloletého L. L., G.. XX.XX.XXXX po 100€ mesačne vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode manželstva. Styk otca s maloletým Š. L. bol upravený nasledovne:

- každý párný týždeň v roku od piatka 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.,
- každý nepárný týždeň v roku od stredy 15:00 hod. do piatka do 8:00 hod.,
- počas letných prázdnin od 01.07. od 10:00 hod. do 07.07. do 18:00 hod., od 15.07. od 10:00 hod. do 22.07. do 18:00 hod., od 01.08. od 10:00 hod. do 07.08. do 18:00 hod., od 15.08. od 10:00 hod. do 22.07. do 18:00 hod.,
- na Vianoce v párnom roku od 23.12. od 10:00 hod. do 25.12. do 18:00 hod. a v nepárnom roku od 26.12 od 10:00 hod. do 28.12. do 18:00 hod.,
- počas Veľkonočných sviatkov v nepárnom roku od piatka 10:00 hod. do soboty do 18:00 hod. a v párnom roku od nedele 10:00 hod. do pondelka do 18:00 hod.,
- počas jarných prázdnin v párnom roku od pondelka 10:00 hod. do stredy do 18:00 hod, v nepárnom roku od stredy 10:00 hod. do piatka do 18:00 hod.

Stretávanie otca s maloletým L. L.U., G.. XX.XX.XXXX bol upravený nasledovne:

- každý párný týždeň v roku od piatka 17:00 hod. do nedele do 17:00 hod.,
- každý nepárný týždeň v roku od štvrtka 15:00 hod. do piatka do 8:00 hod.,
- na Vianoce v párnom roku od 23.12. od 10:00 hod. do 25.12. do 18:00 hod. a v nepárnom roku od 26.12 od 10:00 hod. do 28.12. do 18:00 hod.,
- počas Veľkonočných sviatkov v nepárnom roku od piatka 10:00 hod. do soboty 18:00 hod. a v párnom roku od nedele od 10:00 hod. do pondelka do 18:00 hod.,
- počas jarných prázdnin v párnom roku od pondelka 10:00 hod. do stredy do 18:00 hod, v nepárnom roku od stredy od 10:00 hod. do piatka do 18:00 hod.

Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.01.2023, okrem výroku o výške vyživovacej povinnosti otca.

7. Právny zástupca matky, vzhľadom na právoplatný rozsudok o rozvode manželstva, zobral návrh čiastočne späť a to pokiaľ ide o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a o úpravu styku otca s maloletými deťmi. Trval na návrhu v časti určenia výživného na deti zo strany otca.

8. Otec a kolízny opatrovník s čiastočným späťvzatím návrhu súhlasili.

9. Podľa § 29 ods. 1-3 Civilného mimosporového poriadku navrhovateľ môže počas konania zobrať návrh na začatie konania späť, a to celkom alebo sčasti. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. Súd konanie nezastaví, ak sa mohlo začať aj bez návrhu a je potrebné v konaní pokračovať. Súd konanie nezastaví, ak niektorý z účastníkov so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí.

10. S poukazom na právoplatný rozsudok o rozvode manželstva, čiastočné späťvzatie návrhu matkou, súhlas otca a kolízneho opatrovníka so späťvzatím návrhu, súd konanie v časti o zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky a o úprave styku otca s maloletými deťmi zastavil.

11. Matka uviedla, že otec si plnil vyživovaciu povinnosť na základe vydaného neodkladného opatrenia s tým, že prvýkrát výživné zaplatil v mesiaci máj 2022 a to spolu vo výške 220,- eur. Túto sumu následne otec uhrádzal aj v ďalších mesiacoch.

12. Z vyjadrenia otca vyplýva, že tento si plní to, čo má určené súdnym rozhodnutím. Uviedol, že maloletí synovia sú uňho zhruba 40 % času, riadne sa o nich stará, vytvára im program a počas pobytu detí uňho im zabezpečuje všetky potreby.

13. Obaja rodičia potvrdili, že otec za posudzované obdobie zakúpil synovi Š. korčule v hodnote 45,- eur.

14. Zo súdneho spisu o rozvod manželstva a úpravu rodičovských práv a povinností vyplývajú príjmy a výdavky rodičov maloletých detí. A. Q. A. O., A.P.U., K. potvrdila, že otec detí B. L. je u nich zamestnaný a za obdobie roku od 01/2022 do 09/2022 jeho priemerný mesačný čistý príjem činil 1.997,86 eur, čo bolo dôsledkom vyplatenia odmeny v mesiaci marec 2022 (celkovo vyplatená suma v tomto mesiaci činila 8.960,- eur). V mesiaci jún 2022 bola otcovi vyplatená čistá mzda vo výške 849,42 eur a od júla do septembra mesačne čistá mzda predstavovala 872,28 eur. Zamestnávateľ otca oznámil, že na dobu neurčitú došlo ku zníženiu mzdy zamestnanca vzhľadom na nestabilnú situáciu trhov vo svete spôsobenú nemalou mierou aj vojnovým konfliktom, nedostatkom obchodovaného materiálu a aj nedostatočným plnením stanovených plánov v prvom kvartáli tohto roku. Podľa platového výmeru zo dňa 4.4.2022 sa zamestnávateľ a zamestnanec dohodli počnúc mesiacom máj 2022 na mesačnej brutto mzde vo výške 1.200,- eur. Podľa aktuálneho mzdového listu otec v mesiacoch október a november 2022 mal vyplatenú čistú mzdu vo výške 872,28 eur mesačne, v mesiaci december 2022 jeho čistý príjem činil 1.015,78 eur a v mesiaci január 2023 sumu 1.137,73 eur.

15. Matka je presvedčená, že otec si účelovo znížil plat v práci. Taktiež ako manželia vlastnia spolu garsónku vo Z., ktorú manžel prenajíma za sumu 300€ mesačne a disponuje s týmito financiami. Z účtu v peňažnom ústave vybral 42 000,- eur, ale tvrdí, že nemá na výživné pre deti. Vždy keď má otec deti, berie ich na výlety do Tatier, na atrakcie, prídu s novou hračkou, čiže otec má finančné možnosti platiť výživné. Príjem matky pozostáva z rodičovského príspevku a prídavkov na deti spolu vo výške 340,- eur. Maloletý Š. navštevuje O.C. J., je často chorý, musí užívať antibiotiká, probiotiká. Matka s deťmi absolvuje rôzne aktivity, výlety, kino 30€, na hygienické potreby vynakladá 15,- eur na dieťa, na stravu 100€, hračky, knihy 20 eur, obuv 15 eur, vitamíny 10,- eur, príspevok na bývanie po 50€ na hlavu platí rodičom, škôlka cca 30-40 mesačne, cestovné 50€. Maloletý L. je zatiaľ v celodennej starostlivosti matky.

16. Otec k tvrdeniam matky uviedol, že garsónku v minulom období prenajímal Ukrajincom. Aktuálne v garsónke býva jeho známa za úhradu nákladov spojených bývaním vo výške cca 80,- eur. Poukázal na zníženie jeho mzdy v zamestnaní, vzhľadom na neistú situáciu na trhu spojenú s vojnou na Ukrajine. Jeho celkové mesačné výdavky predstavujú v súčte sumu 701,86 eur

Strava 300€

Poistenie úveru 21,65 €

Úver 182,55 €

Plyn 65,00 €

Elektrina 49,00 €
Poistka Š. 17,27 €
Digi 12,60 €
Mobil 53,79 €

17. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24 <<http://www.epi.sk/zz/2005-36>>, § 25 a 26 <<http://www.epi.sk/zz/2005-36>> sa použijú primerane.

18. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

19. V zmysle § 62 ods. 3 a 4 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

20. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

21. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Po oboznámení sa s obsahom spisu sp.zn. 8P/33/2022 o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode, s poukazom na čiastočné späťvzatie návrhu matkou a následné zastavenie konania, predmetom tohto konania bolo určenie vyživovacej povinnosti otca voči maloletým deťom za obdobie od marca 2022, kedy matka podala návrh na súd a kedy už rodičia nežili v spoločnej domácnosti, do dátumu právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva.

23. Pri určovaní výšky vyživovacej povinnosti povinného rodiča súd vychádza z veku maloletých detí a ich odôvodnených potrieb na jednej strane a na strane druhej zo zárobkových, majetkových pomerov rodiča, z jeho možností a schopností pracovať, dosahovať príjem. Uspokojovanie potrieb detí je vždy ohraničené zárobkovými možnosťami rodičov. V súdnom konaní bolo potvrdené, že otec je schopný pracovať a dosahovať príjem. Počas súdneho konania došlo u otca k zníženiu jeho zárobku a to počnúc mesiacom jún 2022. Pri stanovení výšky výživného od marca 2022 súd vychádzal z priemerného mesačného čistého príjmu otca, ktorý dosiahol v období posledných 6 mesiacov pred znížením mzdy, teda v období od decembra 2021 do mája 2022. Priemerný mesačný čistý príjem v uvedenom období činil sumu 2.652,20 eur. V zmysle odporúčacích tabuliek určovania výživného by v danom prípade vyživovacia povinnosť otca mala predstavovať cca 12 % čistého mesačného príjmu povinného rodiča, čo činí cca 300,- eur na jedno dieťa. Súd zohľadnil skutočnosť, že otec sa snažil po prerušení rodičovského spoluzitia podieľať na výchove a výžive detí, mal snahu s deťmi sa stretávať, počas stretávania zabezpečoval potreby detí, čo bolo spojené s finančnými nákladmi, preto mu súd určil vyživovaciu povinnosť na staršieho syna, ktorý navštevoval predškolské zariadenie vo výške 250,- eur a na mladšieho syna, ktorý bol v osobnej starostlivosti matky v sume 200,- eur mesačne. Uvedenú výšku výživného súd stanovil za mesiace marec, apríl, a máj 2022. Od mesiaca jún 2022 došlo k zníženiu príjmu otca v zamestnaní, čo mal súd za potvrdené správou zamestnávateľa otca. Po znížení príjmu otca dosahoval sumu 872,28 eur. Zamestnávateľ otca odôvodnil zníženie jeho zárobku aktuálnou celospoločenskou situáciou, ktorá ovplyvňuje aj svetové či domáce trhy, nedostatkom obchodovaného

materiálu a s tým spojeným neplnením obchodných plánov. Ide o skutočnosti všeobecne známe v danom období a preto súd nepochyboval o pravdivosti zníženia príjmu. Je pravdou, že ku zmene zárobku otca došlo dohodou medzi zamestnancom a zamestnávateľom, ale ani túto skutočnosť nemožno pričítať na ťarchu otca. Vzhľadom na celospoločenskú hospodársku situáciu by nepristúpenie na takúto dohodu zo strany zamestnanca mohlo viesť k oveľa horšiemu následku, napríklad aj ukončeniu pracovného pomeru. Okrem zárobkovej situácie otca súd prihliadol aj na jeho majetkové pomery. Podľa výpisu z účtu otca je tento poberateľom finančnej čiastky 300,- eur za nájom bytu - garsónky. Po odpočítaní výdavkov spojených s užívaním bytu vo výške od 62,- eur do 80,- eur, zostáva otcovi k dispozícii suma cca 220,- eur. Otec tvrdil, že aktuálne byt prenajíma len za úhradu nákladov a nemá z prenájmu žiaden príjem, to však súd nemohol zohľadniť, jednak výpis z účtu preukazuje úhradu sumy 300,- eur mesačne a ak by to aj tak nebolo, je v možnostiach otca byt prenajať za sumu vyššiu ako je len úhrada nákladov.

24. Súd pri stanovení výšky výživného za obdobie od júna 2022 do 19.01.2023 (nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia o rozvode manželstva), vychádzal zo zistení popísaných v rozsudku o rozvode manželstva. Priemerný mesačný čistý príjem otca predstavoval 872,28 eur, z nájmu bytu bolo možné získať finančné prostriedky vo výške cca 220,- eur (300,- eur mínus náklady). Celkový príjem otca bolo možné ustáliť na čiastku 1.092,28 eur. Z tejto sumy je otec povinný podieľať sa na zabezpečení výživy detí v predškolskom veku 24% (na jedno dieťa 12%). Zo sumy 1.092,28 eur 24% predstavuje 262,- eur. Súd aj s prihliadnutím na realizovanú širšiu úpravu styku otca so synmi, taktiež potrebu vynaloženia cestovných nákladov nevyhnutných na prevzatie detí zo starostlivosti matky a následné ich odovzdanie matke, stanovil vyživovaciu povinnosť otca spolu vo výške 220,- eur. Keďže starší syn Š.T. navštevuje O. J. a mladší L. je ešte v celodennej starostlivosti matky, súd výživné primerane veku detí rozlíšil a to na maloletého Š. vo výške 120,- eur a na maloletého L. v sume 100,- eur mesačne.

25. Za obdobie od 01.03.2022 do 19.01.2023 vzniklo dlžné výživné na maloletého Š. vo výške 585,- eur (3 mesiace x 250,- eur = 750,- eur, od tejto sumy odpočítaná platba 120,- eur určená neodkladným opatrením a zaplatená v máji 2022, následné mesiace si už otec plnil výživné po 120,- eur, odpočítaná tiež suma 45,- eur - zakúpené korčule, teda celkový dlh na výživnom činí 750,- eur - 120,- eur - 45,- eur = 585 eur) a na maloletého L. vo výške 500,- eur (3 mesiace x 200,- eur = 600,- eur, odpočítaná platba 100,- eur v máji 2022). Vzhľadom na výšku dlhu súd uložil otcovi povinnosť tento uhradiť k rukám matky do 3 mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia.

26. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím plnená v určenom čase, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného predpisu.